

МЕРЕ ЗА ПОВЕЋАЊЕ КВАЛИТЕТА ТРАНСПОРТНЕ УСЛУГЕ АУТО-ТРАНСПОРТНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ШПЕДИЦИЈА ЂОРЂЕВИЋ” Д.О.О. ИЗ ЛОЗНИЦЕ

MEASURES FOR INCREASING THE QUALITY OF TRANSPORT SERVICES OF AUTO-TRANSPORT COMPANY "ŠPEDIICIJA ĐORĐEVIĆ" D.O.O. FROM LOZNICA

Иван Митровић, Факултет техничких наука, Нови Сад

Област – САОБРАЋАЈ

Кратак садржај – Циљ овог рада јесте извршити анализу досадашњег развоја и пословања предузећа, приказати кретање возног парка и основне процесе који прате организацију међународних робних токова, као и резултате рада возила, транспортни капацитет, структуру трошкова који утичу на цену превоза и производност возног парка за 2017 годину, организациону структуру у самој фирми и структуру запослених кадрова и примењене информационе системе. На основу извршених анализа и добијених података биће дати предлози мера за побољшање пословања предузећа.

Кључне речи: Транспорт, роба, анализа, предлози мера

Abstract – The aim of this paper is to analyze the current development and operation of the company, to show the movement of the fleet and the basic processes that accompany the organization of international freight flows, as well as the results of the operation of the vehicle, the transport capacity, the structure of the costs that affect the price of transport and the productivity of the fleet for 2017, organizational structure in the company itself and the structure of employed staff and applied information systems. On the basis of analyzes and data obtained, proposals will be made for measures to improve the company's operations.

Keywords: Transport, goods, analysis, proposals measures

1. УВОД

Реч транспорт потиче од латинске речи *trans* што значи преко и *portare* што значи носити.

Задатак транспортног предузећа јесте да безбедно од пошиљаоца до примаоца, уз тачно дефинисан временски рок, испоручи предметну робу и за тај конкретан посао оствари одређену добит.

"Шпедиција Ђорђевић" је ауто-транспортно предузеће (скраћено АТП) које обезбеђује транспортне и логистичке услуге у области друмског саобраћаја.

НАПОМЕНА:

Овај рад проистекао је из мастер рада чији ментор је био др Павле Гладовић, ред. проф.

2. ИСТОРИЈАТ И ОСНОВНИ ПОДАЦИ О АТП „ШПЕДИЦИЈА ЂОРЂЕВИЋ“

Предузеће је првобитно основано 1991. године под именом "Смер", а касније, 1992. године је регистровано у привредном катастру под називом "Шпедиција Ђорђевић". Оснивач и власник фирме је господин Бранко Ђорђевић дипл. инж. саобраћаја. Од оснивања па до данас предузеће се бави међународним друмским транспортом робе.

3. АНАЛИЗА АТП „ШПЕДИЦИЈА ЂОРЂЕВИЋ“

Предузеће покрива комплетно тржиште Европе, са акцентом на тржишта Холандије, Белгије, Немачке, Италије и Русије.

Организациона структура предузећа приказана је на слици 1.

Слика 1. Организациона структура предузећа „Шпедиција Ђорђевић“

Организациона структура предузећа „Шпедиција Ђорђевић“ д.о.о. одговара линијском типу. Главни менаџер предузећа преноси своје компетенције на подређене менаџере, који су задужени за комплекс послова, а имају и комплексну одговорност за уже подручје. Преношење наређења врши се по линији хијерархије.

„Шпедиција Ђорђевић“ је породична фирма и све руководеће и кључне функције обављају власници фирме. У фирми је укупно запослено 24 радника разних квалификација. Највећи број запослених чине возачи, приближно 73 % од укупно запослених радника у фирми, што је и нормално с обзиром на делатност предузећа.

3.1. Примењени информациони системи у предузећу

Хардверски део информационог система у фирми чини 6 рачунара, од којих један обавља улогу базе (сервера), који чува све релевантне податке. Сви рачунари су међусобно умрежени и повезани на интернет.

Софтверски део информационог система чини програм фирме *TimoCom Soft und Hardware GmbH*, који пружа различите могућности корисницима транспортних услуга. Берза товара и товарног простора је срце компаније *TimoCom*. Поред горе наведеног програма фирма користи и програме за праћење камиона *FMS (Fleet Management Solutions)* из Београда и фабрички уграђен програм за праћење Сканијиног (Scania) камиона *Scania Fleet Management*.

4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ВОЗНОГ ПАРКА ПРЕДУЗЕЋА

Под дефиницијом возног парка подразумева се скуп свих ауто-транспортних средстава предузећа (теретна возила, тегљачи, приколице, полуприколице, путничка возила итд.).

По свом саставу возни парк може бити хомоген илв хетероген. Ако је возни парк састављен од возила исте марке и типа онда је то хомоген возни парк. Уколико у возном парку имамо возила различите марке и типа, различите корисне носивости, различитих техничко-експлоатационих карактеристика, различитог годишта производње онда за тај возни парк кажемо да је хетероген. Возни парк предузећа је хетероген по саставу.

Возни парк фирме састоји се од 35 возних јединица: 17 вучних возила – тегљача, 17 прикључних возила – полуприколица (од којих је једна хладњача) и 1 камион до 7,5 тона. Већина возила је марке Мерцедес, укупно 13, разних годишта производње, 3 возила марке Ман, по 1 Сканија и Ивеко. Просечна старост камиона возног парка предузећа је 9,25 година. Просечна старост прикључних возила возног парка предузећа је 9,41 година.

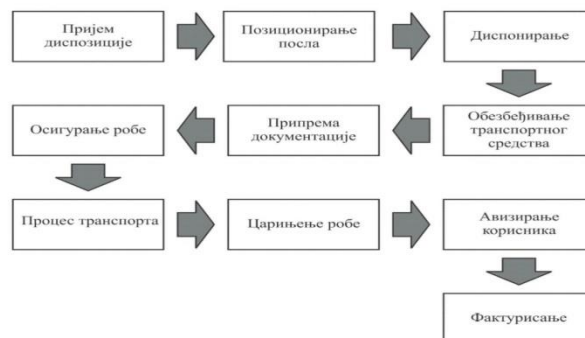
Одржавање и оправка возног парка се врши у овлашћеним сервисима произвођача возила у Србији и иностранству, а врло ретко у фирми Ринге Транс у Лозници, на чији паркинг простор по потреби и „Шпедиција Ђорђевић“ паркира своја возила. Често коришћен је и паркинг *ТОМУ* код наплатне рампе Шимановци, због свог стратешки доброг положаја и осталих погодности које нуди.

5. МЕЂУНАРОДНИ ТРАНСПОРТ РОБЕ, ПРАТЕЋА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ПРОПИСИ

У овом поглављу представљени су основни процеси који прате организацију међународних робних токова у оквиру транспортног предузећа „Шпедиција Ђорђевић“. Предузеће је према природи тржишта пословања подељено на холандски и италијански сектор. Уз помоћ основних процеса представљено је

реално одвијање послова у предузећу са посебним акцентом на диспонирању, уз помоћ 4 показатеља (просечна потрошња горива на 100 пређених километара, пређени километри, часови проведени у вожњи и директни трошкови) анализирани су различити итинерери и одабран најприхватљиви са аспекта превозника.

Основни процеси који прате организацију међународних робних токова приказани су на слици 2.

Слика 5.1. Процеси у оквиру организације међународних робних токова

У међународном превозу робе постоји пуно исправа и докумената: исправе и документи за возача, возило и робу. Возачи морају схватити неопходност ових исправа и докумената и морају их проверити пре него што крену на пут.

6. НАТУРАЛНИ ПОКАЗАТЕЉИ РАДА АТП „ШПЕДИЦИЈА ЂОРЂЕВИЋ“ ЗА 2017. ГОДИНУ

У табели 1. приказани су експлоатациони измеритељи рада возног парка из којих се могу видети показатељи рада возног парка, за посматрани период.

Редни бр.	Параметар	Симбол	Вредност
1	Инвентарски број возила	Ai	15
2	Инвентарски аутодани	ADi	5475
3	Аутодани способних возила	ADs	5269
4	Аутодани на раду	ADr	4946
5	Коефицијент техничке исправности в.п.	αt	0,962
6	Коеф. искоришћења тех. исправног в.п.	α'	0,938
7	Коефицијент искоришћења в.и.	α	0,903
8	Ауточасови рада в.п.	АНr	40 239
9	Ауточасови вожње в.п.	АНw	28 337
10	Ауточасови дангубе в.п.	АНd	11 902

11	Коефицијент искоришћења времена у 24 часа	ρ	0,34
12	Коефицијент искоришћења радног времена	δ	0,7
13	Укупни пређени километри в.п.	AK	1 368 408
14	Пређени километри са теретом в.п.	AKt	912 272
15	Пређени километри са теретом в.п.	AKp	323 500
16	Нулти пређени километри в.п.	AKn	132 636
17	Коефицијент искоришћења пређеног пута	β	0,666
18	Коефицијент нултог пређеног пута	ω	0,096
19	Остварени број возњи са	AZ λ	936,05
20	Средња дужина возње са теретом	Kst λ	974,6
21	Средњи дневни пређени пут возила	Ksd	276,7
22	Средње растојање транспорта 1 тоне робе	Kst1	974,56
23	Средња саобраћана брзина	Vs	48,29
24	24 Експлоатационо брзина	Ve	34
25	Коеф. статис. искоришћења корисне носивости возила	γ	0,4
26	Коеф. динам. искоришћења корисне носивости возила	ε	0,4
27	Пуна производност возног парка	Wu	73,28
28	Пуна производност возног парка	WQ	0,07
29	Радна производност возног парка	W'u	239,31
30	Радна производност возног парка	W'Q	0,24

Табели 1. Преглед резултата рада предузећа за 2015. годину.

7. ПРИХОДИ И ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА АТП „ШПЕДИЦИЈА ЂОРЂЕВИЋ“ ЗА 2017.

Трошкови транспорта код свих видова саобраћаја па и у друмском транспорту, представљају најважнији уопштени показатељ рада возног парка. Основни услов успешног пословања једног АТП-а је прецизно познавање нивоа остварених трошкова и цена по

јединици транспортног рада. На финансијске резултате утиче велики број фактора експлоатационе, организационе и техничко-технолошке природе. Снижење трошкова транспорта је од изузетног значаја, пошто они у свим гранама привреде утичу на производне трошкове а самим тим и на финалну цену готовог производа.

Да би смо могли одредити цену транспорта по јединици транспортног рада, потребно је цену коштања односно укупне трошкове транспорта у одређеном временском периоду поделити са укупно оствареним транспортним радом у том истом временском периоду. Транспортна услуга при превозу робе или путника исказује се у новчаном облику по јединици оствареног обима превоза (тона, путник, по јединици оствареног транспортног рада tkm, pkm) или по броју пређених километара.

8. ПРОМЕНА ПРОИЗВОДНОСТ АТП „ШПЕДИЦИЈА ЂОРЂЕВИЋ“ ЗА 2017. ГОДИНУ

Приликом оцене рада теретног возног парка користи се појам „производност возног парка“. Овај појам подразумева количину превезене робе у тонама или остварен транспортни рад у тонским километрима у јединици времена.

Производност теретног возног парка може бити: пуна или радна производност. Пошто је производност резултативни измеритељ од кога зависи позитивно или негативно пословање фирме треба дати приказ измеритеља и коефицијената који на њу имају највећи утицај: носивост возила q и коефицијент динамичког искоришћења носивости возила ε , коефицијент искоришћења пређеног пута β , саобраћајна брзина V_s , коефицијент искоришћења возног парка α , време утовара и истовара терета t_u и t_i .

9. ПРЕДЛОЗИ МЕРА ЗА ПОВЕЋАЊЕ КВАЛИТЕТА ТРАНСПОРТЕ УСЛУГЕ АТП „ШПЕДИЦИЈА ЂОРЂЕВИЋ“

1. Повећати техничко-експлоатационе параметре које је реално могуће повећати (нпр. коефицијент искоришћења пређеног пута),
2. Побољшати искоришћење постојећег информационог система и набавити неки програм за комплетно вођење пословања фирме (нпр. „Transport Manager 4.0“, софтверско решење фирме „Cycle“ из Београда).
3. Повећати број високо образованог кадра
4. Наставити тренд модернизације возног парка,
5. Увести службу плана и анализе, која би утврђивала остварене резултате рада, анализирала успешност пословања и предлагала мере за побољшање резултата пословања.
6. Запослити правника или користити услуге адвоката,
7. Примећује се да предузеће не користи и поштује ISO стандарде.

8. Један од недостатака у овом предузећу јесте то што не поседује сектор за безбедност саобраћаја и унутрашње контроле.

10. ЗАКЉУЧАК

Може се закључити да АТП „Шпедиција Ђорђевић“ има потенцијал да искористи раст тржишта транспортних услуга, да константно бележи позитивно пословање, перманентно тежи усавршавању и подизању нивоа квалитета својих услуга, прихвата нове технологије и тако утиче на формирање здравије и економичније средине у транспорту и саобраћају уопште.

11. ЛИТЕРАТУРА

- [1] Гладовић, П., Технологија друмског саобраћаја, ФТН, Нови Сад 2007
- [2] Гладовић, П., Организација и технологија друмског саобраћаја, ФТН, Нови Сад, 2004
- [3] Килибарда, М., Шпедиција и агенцијско пословање, Саобраћајни факултет, Београд, 2011
- [4] www.timocom.rs (22.06.2017.)
- [5] www.fms.co.rs (22.06.2017.)
- [6] Медар О., Манојловић А., Основна документација која прати транспортни процес у унутрашњем и међународном друмском транспорту робе, Саобраћајни факултет, Београд
- [7] Вјештица Марко, Дипломски- Мастер рад, Мере за повећање производно-економских резултата рада АТП „ Бугариновић-транспорт“ доо , Нови Сад ,2010
- [8] Др. Милан Инић: „Безбедност друмског саобраћаја“, Факултет Техничких наука у Новом Саду, 2003
- [9] Др Павле Гладовић, Збирка решених задатака из технологије друмског транспорта, Универзитет у Новом Саду, 2004
- [10] Др Павле Гладовић, Мр. Милан Симеуновић: Системи јавног аутог транспорта робе, ФТН Нови Сад, 2004
- [11] Топић Дејан, Дипломски-Мастер рад, Анализа рада и предлог мера за побољшање пословања предузећа „ Панонија превоз мв“ доо, Нови Сад ,2009
- [12] Законом о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима („Сл. гласник РС“, бр.96/2015)
- [13] Приручник за превоз и руковање опасном робом, пето издање, Нови Сад 2016
- [14] Закон о превозу терета у друмском саобраћају („Сл. гласник РС“ , бр. 68/2015 и 41/2018)

Kratka biografija:

Иван Митровић рођен је Лозници 1984. год. Мастер рад на Факултету техничких наука из области Технологија друмског саобраћаја одбранио је 2018. год.
контакт: ivan2606@gmail.com